

JAKOBUS 4 : 7 en 8

Ds. D. Chr. Overduin

21 april 1983

Jakobus 4 : 7,8

Schriftlezing : Jakobus 4 : 1 - 12

Zingen : Psalm 1 : 1
119 : 83
122 : 3

Jakobus 4

1 Vanwaar [komen] krijgen en vechterijen onder u? [Komen zij] niet hiervan, [namelijk] uit uw wellusten, die in uw leden strijd voeren?

2 Gij begeert, en hebt niet; gij benijdt en ijvert [naar dingen,] en kunt ze niet verkrijgen; gij vecht en voert krijg, doch gij hebt niet, omdat gij niet bidt.

3 Gij bidt, en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt.

4 Overspelers en overspeleressen, weet gij niet, dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is? Zo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld.

5 Of meent gij, dat de Schrift tevergeefs zegt: De Geest, Die in ons woont, heeft Die lust tot nijdigheid?

6 Ja, Hij geeft meerdere genade. Daarom zegt [de Schrift:] God wederstaat de hovaardigen, maar den nederigen geeft Hij genade.

7 Zo onderwerpt u dan Gode; wederstaat den duivel, en hij zal van u vlieden.

8 Naakt tot God, en Hij zal tot u genaken. Reinigt de handen, gij zondaars, en zuivert de harten, gij dubbelhartigen!

9 Gedraagt u als ellendigen, en treurt en weent; uw lachen worde veranderd in treuren, en [uw] blijdschap in bedroefdheid.

10 Vernedert u voor den Heere, en Hij zal u verhogen.

11 Broeders, spreekt niet kwalijk van elkander. Die van [zijn] broeder kwalijk spreekt en zijn broeder oordeelt, die spreekt kwalijk van de wet, en oordeelt de wet. Indien gij nu de wet oordeelt, zo zijt gij geen dader der wet, maar een rechter.

12 Er is een enig Wetgever, Die behouden kan en verderven. Doch wie zijt gij, die een anderen oordeelt?

JAKOBUS 4 : 7 en 8

THEMA: DE KWADE STRIJD VAN HET VLEES

EN

DE GOEDE STRIJD DES GELOOFS

Eén van de broeders maakte mij erop attent dat ik nog niet helemaal aan het eind van hoofdstuk 3 gekomen ben. En als ik dat zo voor me zie dan stem ik dat direct toe. Wij hebben het over de wijsheid gehad en over het verstand met Goddelijk licht bestraald, maar wij hebben een deel, die laatste verzen van hoofdstuk 3 laten rusten.

Ik ga daar nu toch niet verder op in omdat ik mijn aandacht had bij hoofdstuk 4 en misschien dat bepaalde aspecten uit hoofdstuk 3, het slot, nog wel in het verdere van de brief aan de orde zullen komen.

De apostel begint in hoofdstuk 4 met een vraag. Dat doet hij wel meer. Kort hiervoor hebben wij immers gelezen: Wie is wijs en verstandig onder u? Die bewijze uit zijn goede wandel zijn werken in zachtmoedige wijsheid.

En nu gaat hij weer een vraag stellen: Van waar komen krijgen en vechterijen onder u? Dan moet je even stoppen. Even in gedachten die vraag overleggen. Waarom?

Wel, door het stellen van een vraag komt er soms iets openbaar, worden de gedachten ergens heen geleid. De aandacht gespist.

Je merkt dat meer in de Schrift. De Heere Jezus stelt ook wel eens vragen. Zonder het antwoord te geven, net of hij het antwoord aan de hoorder overlaat, die dan zelf maar de conclusie moet trekken.

Ja, Jakobus zal wel een antwoord geven, maar hij begint toch met het stellen van een vraag. En als je die vraag overweegt, dan zeg je: Wat is dat voor taal? Van waar komen krijgen en vechterijen onder u? Dat zijn termen die ontleend zijn aan de oorlogvoering, aan gewapende strijd, aan aanvallen en verdedigen. Het is alsof hij in het begin nog een klein beetje kalm aan gedaan heeft.

Natuurlijk, hij heeft vermaand in hoofdstuk 1 en 2 en 3, maar toch, hoe ernstig ook het gevaar van de tong, blijf je dan de gedachte houden, onder het lezen, dat toch overheerst het broederlijke, het vriendelijke, het geduldige, waarmee de apostel schrijft.

JAKOBUS 4 : 7 en 8

En als je dan hoofdstuk 4 leest dan lijkt Jakobus wel een beetje op een rechter, die verantwoording vraagt en die zegt: Verantwoord je nu eens, hoe komt dit, hoe komt dat, wat is daar de oorzaak van? En dan noemt hij dingen, die heel erg zijn. Oorlog, krijgen en vechterijen. Zou dat nu écht zo zijn geweest? Ja, daar hoeft je niet aan te twijfelen, dat is echt zo geweest. Hoe en waarom het allemaal gegaan is, dat is natuurlijk moeilijk gedetailleerd te zeggen, maar uit het verband wordt veel duidelijk. Dit wordt duidelijk, dat er is een onvrede, een onvergenoegdheid in de harten van de gemeenteleden. Ze zijn het met niets eens.

We hebben gehoord in het voorgaande dat die gemeente niet zo heel veel te betekenen had in de wereld, die verstrooide broeders, die christen-joden. Bij de heidenen hadden ze weinig te wachten en bij de godsdienstige Joden vonden ze niet anders dan vijandschap en tegenstand. Nou ja, je zou zeggen als ze het met elkaar nog maar eens zijn. Maar dat zijn ze ook niet. En dat is één van de kwalijkste dingen in de kerk, van het begin af, de oorlog, de strijd, de krijg, de vechterijen.

In de kerkgeschiedenis kan je dat lezen, dat is een aaneenschakeling van strijd, ook onderling. Maar je kan het ook in de brieven van de apostelen lezen, dat ze telkens weer daarop wijzen. Partijzucht, het zoeken om de meeste te zijn, jaloezie, allerlei factoren spelen een rol. Het groot op doen tegenover degene die minder in te brengen heeft. En dat is hier ook aan de orde. Je zou je afvragen, gaat het hier nu om de kerk, of gaat het zomaar om een stelletje bij elkaar geraapte mensen waar het vat uitgeeft wat het in heeft. Slaat er maar op jongens. Nee, het gaat hier over de kerk.

Nu, dat zullen dan wel onbekeerde mensen zijn. Ja, dat zou je kunnen denken, maar dat geloven ze zelf niet, deze mensen. Nee.

Maar in ieder geval, de apostel houdt ze voor gelovigen in de Heere Jezus Christus. Anders hoeft je dat niet te vragen. Kijk, er is een groot verschil. Je kunt natuurlijk in de wereld wel eens met allerlei dingen te maken krijgen en dat je om raad gevraagd wordt en dat je tracht een zo goed mogelijke raad te geven. Maar als het gaat over situaties in de gemeente is het anders. Dan kan je een stap verder doen. Een mens die geen rekening houdt met God en Zijn Woord, die Zijn Naam niet beleden heeft, daar heb je zo weinig basis om op terug te vallen. Want als je zegt: Er staat geschreven. Dan zegt ie: Ja, dat kan mij wat schelen, wat er geschreven staat. Kijk, de ernst in de gemeente is nog een andere ernst dan de ernst buiten de gemeente. Want in de gemeente is het Heilig Evangelie, zijn de Heilige sacramenten. Als je zo in het algemeen gevraagd wordt, waar komt nu de oorlog vandaan, enz. enz., dan kan je natuurlijk een antwoord geven. Ja hoor eens, een mens is de duivel toegefallen en de duivel is een moordenaar, een oorlogszuchtige geest van den beginne aan.

Maar ja, daar ben je hier niet mee klaar, in de kerk. In de kerk ben je niet klaar om te constateren dat wij de duivel toegefallen zijn. Want in de kerk werd en wordt geloofd dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om de werken van de duivel te verbreken. En daarom kan die vraag gesteld worden. Je kunt hier niet met een vromiteit vanaf en zeggen: Nou ja, Jakobus, daar hoeft je niet naar te vragen, een mens van nature, en een mens in zijn bestaan, en een mens dit en dat en die ouwe mens, enz., en we blijven toch maar mensen. Daar kan je niet mee volstaan. Een hoop van die waarheden weet Jakobus net zo goed, wie en wat wij geworden zijn. Maar je voelt wel aan, zo ligt het hier niet. Zo ligt het hier niet, want hun is het Evangelie verkondigd en ze hebben dat

JAKOBUS 4 : 7 en 8

Evangelie uit genade geloofd en omhelsd en ze hebben die ene Naam beleden Die onder de hemel gegeven is, waardoor zij moeten zalig worden.

Ja, erg hè?

Ja, je kunt natuurlijk een hoog standpunt voeren, en zeggen: Nu, ik weet het ook niet meer, hoor. Als dat nu de kerk is. Als je zo praat, dan zit je er naast.

Aan de andere kant, als je zegt: Nu ja, het is te begrijpen, want een mens is maar een mens. Dan zit je er ook naast.

Je moet altijd bedenken, het Evangelie en de Waarheid brengt een spanning mee, een strijd. Altijd. Wij zijn van het spoor afgegaan en om ons op dat rechte spoor te brengen is een strijd van de Heilige Geest en dat blijft een strijd des geloofs. Want we hebben alles tegen, van de verkeerde kant. Om te luisteren naar onszelf en naar de inblazingen van de vorst der duisternis.

Pijnlijke vraag. Waar komt dit of dat nu vandaan?

Dan moet je je indenken dat dat gevraagd wordt aan de ranken. Waar komen nu die Sodomsappelen vandaan, die giftige vruchten die daar zichtbaar zijn in de gemeente? Jakobus grijpt niet zomaar iets uit de lucht. Kennelijk is hij goed op de hoogte met wat er in de gemeente gebeurt. Waar komt dat nu vandaan? Wat moet je dan zeggen? Nou, het is niet zo leuk, het is niet zo aangenaam. Het is ergens, als het doel treft ontzettend pijnlijk, maar je moet er maar bij denken, gelukkig dat er nog iemand is die ons voor de balie daagt en trekt. En die zegt: Leg me dat eens uit, hoe zit dat nu? Want dat gebeurt ook niet bij iedereen, dat je voor de vraag gesteld wordt. Dat is genade. Dat is ontferming. Dat de Heere God zo vol van geduld is en lankmoedigheid en barmhartigheid. Niet om het kwade goed te praten. Nee. Maar om ons aan het kwaad te ontdekken en om ons van het pad der zonde af te keren. Het klinkt wat groot, het pad der zonde, maar wil je wel geloven dat hoeft je niet ver te zoeken, dat pad van de zonde, dat pad van de vechterij, dat pad van de wanorde. Je kunt het misschien wel in je eigen leven terugvinden. Dat je zegt: Ja, eer ik verdrukt werd, dwaalde ik. Daar is niet veel voor nodig. Ik weet wel, wij struikelen dagelijks in velen. En het is een volmaakt mens die in woorden niet struikelt. Maar je voelt wel aan, er is onderscheid. Het gaat hier over een bepaalde levensstand, een soort continu-bedrijf. Vechten. Krijgen. Dwarszitten, elkaar.

De apostel gaat nu zelf het antwoord geven. Of, antwoord, het is eigenlijk weer een vraag.

Is het niet hiervan, uit uw wellusten, die in uw leden strijd voeren?

Dat woordje 'wellusten' dat betekent hier 'hartstochten'.

Wij denken bij hartstochten bijna altijd aan een bepaald levensterrein, het terrein van de zeden en de omgang tussen de seksen. Maar dat wordt hier beslist niet bedoeld, zeker niet uitsluitend bedoeld. Er wordt hier gevraagd naar dat hartstochtelijk begeren, vechten. Jezelf via de ander proberen omhoog te werken. Dat verkeerde streven. Ze zeggen toch ook wel eens in het gewone leven, dat is een hartstochtelijk schaker, hartstochtelijk dammer. Zo moet je dat woordje 'hartstocht' nu toepassen op dat innerlijke drijven, dat bezeten zijn naar iets. Ze willen meetellen. Ze hebben niet veel inbreng in de vreemde wereld waarin ze leven. En aan de ene kant zeggen ze: Nu ja, dat is te begrijpen, we zijn maar vreemdelingen op de aarde, maar aan de andere kant

JAKOBUS 4 : 7 en 8

willen ze dolgraag toch mee invloed hebben, macht uitoefenen. In de kerk heb je verschillende mensen en verschillende gaven, de één dit, de ander zus, maar zij ijveren om bovenaan te staan. En in dat ijveren, in dat hartstochtelijk drijven, waarbij als diepe achtergrond de eigen waarde en de hoogmoed een grote rol speelt, in dat hartstochtelijk bezig zijn op de verkeerde manier, krijg je vanzelf de krijg, de oorlog. Komen ze niet hiervan, uit uw wellusten, uw hartstochten, die in uw leden strijd voeren? Wat betekent dat?

Wij hadden het over de kwade strijd van het vlees. Paulus zegt: Er is een andere wet in mijn leden, die mij gevangen neemt. Wordt dat hier bedoeld? Nee. Er wordt hier - je zou het ter verduidelijking beter misschien zo kunnen lezen: Komen ze niet hiervan, uit uw hartstochten, die door uw leden strijd voeren, door middel van uw leden. Het gaat hier dus niet over de innerlijke strijd tussen vlees en Geest. Het gaat hier niet om die innerlijke strijd des geloofs. Nee, het gaat hier over het zich naar buiten openbaren in het kwaad. Gebruik maken van je leden, van je handen, van je ogen, van je oren, van je hoofd, van je voeten, van je helemaal. Dat hele lichaam, al die leden zijn dan als het ware werktuigen. Zoals hij al gesproken heeft over die tong, dat kleine lid dat zo ontzettend veel kwaad kan doen, alles in brand steken op een duivelse manier. Zo, zegt hij hier, komen ze niet uit uw wellusten, uw hartstochten, die naar buiten komen? In je zien, in je horen, in je doen, in je gaan en staan.

Kijk, dat is een groot verschil, dat voel je wel aan. Je kan in je hart een boosheid op voelen komen en dat je tegelijk je handen vouwt of niet vouwt en zegt: O God, help me, want ik ga me te buiten.

Of je kan vanuit diezelfde hartstocht je handen gebruiken om de ander een klap te geven en te slaan. En je ogen gebruiken om hem te vernietigen en te minachten.

Die hartstochten komen er dus uit in de leden. De leden worden verkeerd begeesterd. Daarom zijn ze bezig in het kwaad doen.

Ja, het ligt dicht bij, de gedachte, de hartstocht en de daad.

En toch, voor elke keer dat de rem er op mag en er op gaat, mag je de Heere wel vriendelijk bedanken. Want owee, owee, als die boze hartstocht door middel van mijn leden strijd gaat voeren. Dan komt precies uit wat ik in Adam geworden ben: Een keel als een geopend graf, slangenvenijn onder onze lippen, voeten die zich haasten om bloed te vergieten, een stad zonder muren. Een boze strijd, een kwade strijd van het vlees.

Gij begeert, en hebt niet.

Nee, ze willen als maar wat. Ze willen veel. Ze willen anders. Ze willen meedoen op alle terreinen. Ze zitten nog wel wat in de hoek waar de slagen vallen, maar toch ..... Hoe komen we eruit? Hoe krijgen wij macht? Hoe kunnen wij meetellen? Het gaat om eer, om goed, om alles.

Gij begeert, en hebt niet.

Dat is akelig. Dat is verterend. Dat is een voortdurende sloping. Begeren en niet hebben. Er is als het ware een leegte tussen waar je in weg stort. De begeerte die komt is een boom des levens. Maar een begeerte die niet komt is een worm, die knaagt aan de levensboom.

Gij begeert, en hebt niet.

JAKOBUS 4 : 7 en 8

Dat is het teken waarin hun leven staat, hun dagelijks leven. Willen en niet hebben. Vandaar dat de mensen allemaal - in die tijd denklijk net als nu - aan een soort spanning ten prooi gevallen zijn die hun hele leven vertroebelt en neerdrukt.

Gij benijdt en ijvert naar dingen, en kunt ze niet verkrijgen.

Er staat in het oorspronkelijke: Gij moordt!

Nou, dat zal wel te erg geweest zijn. Tenminste, de meeste verklaarders hebben dat niet zo overgezet. Omdat ze dachten: Misschien een klein foutje, door de overschrijver gemaakt, want dat zal toch wel te erg zijn. Dat is toch niet in te denken dat er openlijk gezondigd wordt tegen het gebod, gij zult niet doodslaan.

Gij moordt.

Ja maar toch, je kunt dat gerust zo lezen, gij moordt. Want ik heb dat bij de zonde van de tong ook genoemd, dat moordend werk dat de tong doet. Dat duivelse, dat geraffineerde, dat vergiftige, waarmee we elkaar krenken en kapot maken.

Gij moordt.

Het kan soms maar een opmerking zijn die harder aankomt dan een messteek. En ja, misschien is er wel een slachtoffer gevallen, letterlijk. Wie zal het zeggen? Het zal niet de eerste keer zijn dat dat gebeurt in de gemeente. Dat men in woede ontstoken een klap geeft die te hard aankomt. Het zal dan wel geen dagelijks werk geweest zijn, laten we hopen, wat dat betreft. Maar het zou kunnen gebeuren. menig driftig mens heeft de Heere op z'n knieën gedankt dat God hem bewaard heeft, anders was hij een moordenaar geweest, misschien van zijn eigen man, vrouw of kind. Dat hij moet zeggen: Heere, het zijn Uw goedertierenheden dat het niet gebeurd is, want ik ben zo'n ellendeling.

Wel een diep sombere tekening: Gij moordt en gij ijvert naar dingen .....

Alles willen hebben wat je ogen zien en je kunt ze niet verkrijgen.

Een nare situatie.

Je zou nog kunnen denken aan een praktische zijde ook. Iets uit de praktijk van het leven, jongelui.

Geijverd naar dingen en kunt ze niet verkrijgen.

Ik weet wel, dit is met een wat andere bedoeling geschreven. Dit staat in het teken van dat jagen naar meer, naar groter, naar de eerste plaats, naar de hoogste plaats, naar invloed, naar macht, en noem maar op.

Maar wat ik nu zeg hoort er toch bij.

Wij zijn in een tijd terecht gekomen - het is nu wat minder - dat de mens ook sterk ijverde naar allerlei dingen en hij kon ze wel krijgen. Want de krant stond vol met advertenties, waarom leen je geen geld, je kunt voor niet te duur geld lenen. En al was het duur, wat maakt dat uit? We verdienen genoeg en er komt toch elk jaar zoveel bij. En duizenden mensen in ons land die wel ijverden naar iets, dat kunnen wij toch ook doen? Vooral onder de jeugd die nog nooit een moeilijke tijd heeft meegemaakt en geen oorlog. De jeugd die daar zo makkelijk over dacht. In plaats van sparen, halen. Ja, wij zijn in een tijd terecht gekomen dat je kunt ijveren naar dingen en ze ook kunt verkrijgen. Totdat het fout gaat. Totdat alles even moeilijk wordt. En zo zijn er heel veel mensen - dat is echt niet iemand die een duur huis heeft of weet ik wat, of een dure auto, nee, heel gewoon. Gewoon in de gezinnen - als alles wat moeilijker wordt, opeens dan kan het niet meer.

JAKOBUS 4 : 7 en 8

Men zit omhoog.

Nu kan je zeggen, dat zijn misschien niet altijd kwade zaken om naar te ijveren om te hebben. Ja, dat is waar. Je kunt natuurlijk zeggen: Ik wil graag dit of ik wil graag dat. En dat hoeft niet per se iets kwaads te zijn en dat hoeft ook niet met de bedoeling te zijn dat je een ander wilt overtroeven en een ander achter je wilt laten. Dat hoeft niet per se. Het komt ook veel voor. Men kijkt bij elkaar in huis, hij heeft dit, ik moet dat. Heel bar, als je dat vroeger in die agglomeraties van mensen in hetzelfde gangetje, als je dat dan hoorde, die ruzies. De ene gaf zijn bankstel een schop, een ander ook. Het kon niet op. Je hebt een tijd gehad dat de schippers - dat weet ik heel goed van mijn nu zalige schoonvader - die hadden het heel goed, er werd ontzettend veel verdiend, en dan kwamen ze een kajuit laten maken, en zo, daar kon je een huis voor kopen, daar kon je een compleet huis voor kopen aan de wal. Het beste hout, alles even comfortabel en makkelijk. En dan gebeurde het dat met een jaar of zo, dan waren er weer wat nieuwere snufjes, dat moest ook weer gebeuren. Hij doet het, ik doe het ook. Ja, dat is niet best. Ik zou zo - ja, je zou zeggen, op de bijbellezing gaat het toch over de Bijbel, maar dit is ook iets van de Bijbel. Die ons altijd zegt: Voorzichtig, wees gewaarschuwd. Er hangt geen eeuwigheid vanaf, van zulke dingen, maar .... je kunt er jezelf ontzettend veel narigheid en leed mee berokkenen. Dat wel.

En dan is het beter een beetje kaal te beginnen en dat alles betaald mocht worden, dan dat je zegt: Kom maar op, dit en dat.

Nu, in die tijd zal dat zo makkelijk niet gegaan zijn en waarschijnlijk werden er zulke enorme woekerrentes gemaakt - daar hebben wij ook kennis aan - maar in ieder geval

.....

Gij ijvert naar dingen en je kunt ze niet verkrijgen.

Daar komt weer ruzie uit voort. Vechten en krijgen. Waarom hij en ik niet? Waarom dit en waarom dat? Heel dat spanningsveld wordt getekend door de naijver en door het streven.

Je vecht en voert krijg, maar je hebt niet.

Waarom niet?

Omdat je niet bidt!

Bidden?

Bidden!

Bidden ze dan niet?

Jazeker, ze bidden wel. Maar ze bidden verkeerd. Want in vers 3 staat: Gij bidt en ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt.

Kijk, je kunt natuurlijk wel gaan bidden, maar dan op die manier en om zulke dingen bidden, waarbij je je eigen hartstocht volgt, je eigen zin en je eigen doel alleen maar wilt bereiken. Maar daar kan je God niet voor gebruiken. Je mag gerust aan de Heere vragen, als je wat nodig hebt: Heere, wilt U alstublieft dat of dat geven? Dat mag je gerust vragen. En als de Heere het geeft dan mag je de Heere vriendelijk bedanken. Als je een huis mag hebben of een autootje of een fiets. Als je iets nodig denkt te hebben en het ligt eerlijk dan mag je gerust de Heere daarom vragen. Maar als het in het teken staat van de naijver en de jaloezie, als het in het teken staat om de ander te overtroeven, dan moet je niet denken dat de Heere hoort. Dat gaat misschien in de

JAKOBUS 4 : 7 en 8

wereld beter. Maar als de Heere nog een klein beetje oog op ons heeft dan geeft de Heere niet wat we willen. Dat maakt de spanning nog groter. Dan vraag je hier om en je vraagt daar om, en je krijgt geen antwoord. Je ontvangt maar niets. Ik heb nu al zo lang hier om gevraagd en nog niets gekregen.

Ja, zegt de apostel, omdat je verkeerd bidt, je bidt kwalijk, opdat je het in je wellusten, in je hartstochten zou doorbrengen. Daar gaat het om! Dat is het grote kwaad. Het zou alleen maar dienstbaar moeten zijn tot vergroting van onszelf, van onze eigen macht en invloed, van onze eigen waarde.

Het is eigenlijk het toppunt als je denkt dat een mens met een hele verlanglijst bij de Heere durft aan te kloppen. Net als op de verjaardagen, die kleine kinderen kunnen soms ook van die prachtige lijsten maken, hele bladzijden. Ze denken vast - en dat vind ik van kinderen natuurlijk ontzetten leuk - nu ja, allicht dat er dan wat bij is en je weet toch maar nooit wat er allemaal komt. Maar dan wordt alles opgeschreven, je moet het soms een beetje afremmen, nu is het wel genoeg hoor, hier kunnen we wel uit kiezen. Voor kinderen is zoiets leuk, maar dan moet je denken bij grote mensen, die met een verlanglijst bij de Heere komen met wat ze allemaal willen hebben. Daar krijg je geen antwoord op. De Heere zegt: Daar wil jij alleen maar mooi weer mee spelen. Daar wil je alleen maar wat mee zijn. En als je het eenmaal hebt dan ben je nog niet gelukkig, want dan is er altijd toch weer één die wat meer te zeggen heeft en wat meer inbreng en wat meer materiaal en wat meer geld heeft, wat meer goed, enz. Dus dan is dat weer de volgende mijlpaal die je moet halen. Want in die hartstocht komt geen einde. Zo jaagt een mens maar door. Hij maakt het gezin, hij maakt de kerk, de gemeente, alles, kapot. Wat is dat dan toch voor een raar zaakje, zou je zeggen. Als dát nu een gemeente is. Ja, je moet het me niet kwalijk nemen, het is niet goed van me, maar, ik zat te denken bij mezelf, niet over mezelf, over jullie, ik zou eigenlijk willen zeggen: Het valt met jullie nogal mee, als ik dit allemaal lees. Ik weet het natuurlijk niet, de Heere ziet het hart aan. Maar het gebeurt nog niet dat er gevochten wordt en geslagen, hier of op het kerkplein. Het zou kunnen, maar dat is niet gebeurd. Hoogstens de kleine kinderen. Want als je dit leest, dan zeg je wat moet je toch met zulke mensen aan. En die oosterling, die Joden, die zijn zo hartstochtelijk, die zijn zo fel levend, die zijn in alles even fel. Als er maar een wissewasje is dan, hup, mensen nogantoe, dit en dat. Horen die er nu bij?

Nu, moet je eens luisteren.

Er staat in vers 4 een heel krasse uitspraak. Overspeelsters, - in het oorspronkelijke wordt de vrouwelijke vorm gebruikt - daar horen mannen en vrouwen bij. En het wil dus echt niet zeggen dat ze allemaal hun vrouw of hun man verlaten hebben. Dat is niet primair, dat is hier niet op de eerste plaats. Maar er is hier iets anders aan de orde. Om te kunnen overspelen moet je getrouwd zijn. Ergens wel. Als wij het huwelijk nemen als de basis van samenleving tussen man en vrouw. Dat huwelijksverbond. Dan kan je het met een ander houden. En dan moet je eens opletten, en dat is eigenlijk de spits van dat scherpe betoog hier, dat Jakobus door de Geest zegt: Overspeelsters, je bent getrouwd. Uw Maker is uw Man, Heere der Heerscharen is Zijn Naam. De Heere heeft u gevonden als een verlaten vrouw. Toch, gij zijt de huisvrouw der jeugd. In het Oude Testament wordt de verhouding tussen God en Zijn volk voorgesteld als de verhouding tussen een bruidegom en zijn bruid. Op hartroerende wijze kan je dat bij de profeten

JAKOBUS 4 : 7 en 8

vinden, bij Jesaja, bij Ezechiël, bij Jeremia, heel sterk bij Hosea, daar wordt Israël de bruid genoemd, die door de Heere werd opgeroepen, die vertreden lag in haar bloed. En Hij heeft gezegd: Leef, ja leef! En wij weten uit de geschiedenis van het Oude Testament hoe diep de klachten zijn die de Heere klaagt over die ontrouwen, die met veel boeleerders boeleren. De Heere had gezegd: Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof, in liefde, in barmhartigheid, in waarheid, in eeuwigheid. Dat had de Heere gezegd. En toch zijn ze weer telkens afgeweken en ze hebben andere goden, andere mannen, begeerd. Van de Egyptenaren, van de Syriërs, van de Moabieten, van de Ammonieten, allerlei goden hebben zij gediend en achterna gewandeld. Toch bleef de Heere zeggen: Waar is de scheidbrief van uw moeder, waarmee Ik haar weggezonden heb? Is die er? Laat hem Mij dan eens zien. Als Ik de bruid, de vrouw weggezonden heb, schriftelijk, laat me dan eens zien. En ze konden het niet. Want de Heere was vroeg op en laat op, met Zijn profeten. De Heere wilde die vrouw, die bruid, Zelf, voor Zich, hebben.

Ja, dat is nu dat oude beeld van dat huwelijk. Dat komt hier aan de orde. En daaruit moet je leren dat dit rechterlijk aandoende gedeelte, en het is ook rechterlijk, wat hier staat, we worden voor de balie gedaagd. Maar toch, de kern van alles is de liefde. Daarom zegt Jakobus, door de Geest: Overspeelsters. Hij schuift ze niet weg. Hij zegt niet: Ik merk dat er nog nooit wat gebeurd is en dit en dat. Het is allemaal maar mensenwerk. Hij zegt: Overspeelsters. Je zou bijna zeggen, dat is het uiterste van de liefde. Het is alsof hij het wakker wil roepen in hun harten. Weet je nog van die Bruidegom? Weet je nog van Zijn liefde? Weet je nog dat Hij alles en alles gegeven heeft? Zichzelf. Om u tot Zijn bruid te maken. Dat Hij Zijn leven zelfs niet liefgehad heeft, maar het heeft overgegeven in de dood. Opdat Hij Zichzelf een bruid zou heiligen, kopen. Een eeuwige liefde is de achtergrond. Dát is ware vriendschap. Zulk een vriend is de Heere Jezus. Dát is ware liefde. Dat is geen liefde, als God zou zeggen: Nou ja, als jij met een ander gelukkig bent dan moet je maar met een ander gelukkig zijn. Ik hoorde eens een man zeggen: Ik hou zoveel van mijn vrouw, als ze gelukkiger zou zijn met een ander, nou ja, dan hoop ik dat ik ze dat geluk gun. Wat is dat? Dan voel je toch aan, daar wringt iets. Je kunt wel praten over liefde, maar dát is geen liefde. Liefde die elkaar het ja-woord heeft gegeven vraagt alles. Als het goed is dringt die liefde de indringer naar buiten, weg. Die liefde doet de vreemde wijken. Want die liefde is ook hard. En jaloers, op een goede manier. En nu komt die trouwe God en Hij geeft geen schop naar die bruid, maar Hij zegt: Overspeelsters, laat het eens tot je doordringen, Ik heb u toch in Mijn handpalmen gegraveerd? Ik heb toch zoveel liefde aan u ten koste gelegd? Ik heb toch uw oog geopend en uw oor doorboord om te horen van het Lam dat God gaf, dat de zonden der wereld wegdraagt? Ik heb toch vriendelijk tot uw hart gesproken, van vergeving, van verzoening, van uitdelging van al uw ongerechtigheden? Ik heb toch in al uw benauwdheden meegeleefd, mede benauwd geweest? En waarom hou je het nu met de duivel? Waarom hou je het nu met je eigen ik dat veroordeeld is op Golgotha? Waarom geef je dat de ruimte? Waarom is alles getekend door het naar binnen gerichte, die kleine cirkel van jouzelf?

Dat doet de apostel nu, dat doet de Heilige Geest nu om het hart te breken, het harde hart aan te roeren. Dat doet Hij nu om ze tot de erkenning te brengen, wat ben ik toch een vagebond. En dat God mij nu niet verwerpt. Want achter dat overspeelsters staat: Al had gij met vele boeleerders geboeleerd, keer nochtans weder, Ik zal uw afkeringen

JAKOBUS 4 : 7 en 8

genezen; ja, al had je een voorhoofd, een hoerenvoorhoofd dat weigert om schaamrood te worden, keer nochtans weder. Dat is God. Dat is Christus. Dat is de Heilige Geest in het midden der gemeente. Het is geen kunst om links en rechts er op los te hakken, op van alles en nog wat in de kerk. En alle dingen die ons niet lekker zitten, om daar maar eens even de bijl in te zetten. Dat is voor de verdoemenis, en dat en dat en dat. Maar ja, dat komt allemaal op uit het verbroken verbond der werken. En dat werkt Gods gerechtigheid niet. Maar dit: Je was er toch bij? En hoe nu in zulk een hoererij? Je hebt de Naam toch omhelsd, die Borg en Middelaar? En waarom nu jezelf?

Kijk, dat is het geweld van de liefde dat aandringt en dat alleen kan nu het hart verbreken. Dat kan het hart verbreken: Dat God mij wel een overspeelster moet noemen, maar dat Hij dat zegt omdat Hij een jaloers God is, omdat Hij eigenlijk bedoelt, kom eens terug; kom eens terug bij Mij; bij Mij is duurzaam goed; Ik doe Mijn liefhebbers beërven dat bestendig is; Ik zal uw schatkamers vervullen; kom eens terug.

Ik heb het wel eens verteld. Stanley Jones schrijft dat in één van zijn boeken. Van die moeder wier dochter het slechte pad op was gegaan. Ze ging van huis. Het was altijd goed geweest, thuis. Maar ze wilde weg. En na lange jaren hoorde moeder via via dat ze helemaal op het slechte pad gekomen was. Het was een publieke vrouw geworden. En ze was zo vreselijk verdrietig. En toen ging ze naar de fotograaf - het gebeurde in India - en liet een portretje maken en ze ging op reis, een hele gebeurtenis, naar die en die stad. En daar ging ze overal een fotootje van haarzelf neerzetten. En er stond onder: Kom terug! moeder. Meer niet. Geen grote woorden. Maar wat moeder nu echt bedoelde stond er toch. Je bent toch mijn kind, kom terug. En toen ging ze weer naar huis. En haar dochter kwam terug. Het werd gebruikt. Toen ze op een keer in zo'n zaakje naar beneden kwam en ze het fotootje zag ontroerde ze. Ze werd zo wit. Moeder! Kom terug!

Nu, dat is nu iets onder mensen. Misschien moet je het ook wel met een korreltje zout nemen, maar het gaat maar om de strekking.

Als God nu zegt: Overspeelsters, dan zegt Hij eigenlijk: Kom terug. Want Ik ben toch jouw God en je bent naar Mijn Naam genoemd en Ik ben je niet vergeten, Ik denk nog ernstig aan je. Ik kán je niet zomaar overgeven, zoals sommigen die hun boze weg teneinde toe bewandelen. Maar Ik doe geweld van liefde op je. Overspeelsters, weet je dat dan niet, met wie je het ook houdt, met wereld, zonde, eigen vlees, dat dat vijandschap is tegen God? Je kunt toch geen allemansvriend zijn? Ik heb u toch bij uw naam genoemd?

Ja, hoe zullen die mensen dat hebben gehoord?

Nu, ik denk dat ze het wel gelezen hebben en dat het doel getroffen heeft.

En ik hoop dat het vandaag ook nog doel mag treffen. Dat God ondanks alles, hoe lang, hoe zwaar wij ook Zijn wetten schonden, wat er kapot is, in huis, in het gezin, of in het huwelijk of in de gemeente, Zijn stem wilde laten doordringen in het hart. Want als God het doet dan helpt het. Als wij gaan praten dan helpt het vaak niet. Wij kunnen het niet zo zeggen. Jakobus schrijft geïnspireerd door de Heilige Geest. Dat is anders. Bij ons is het zo, vaak, als je het letterlijk neemt, de grimmigheid van de man: Slet, overspeelster, hoer. Dan is het geen liefde. Maar God gebruikt datzelfde woord, overspeelsters, weet

JAKOBUS 4 : 7 en 8

je het niet? En als God het zegt dan breken de harten. En als God het zegt dan is er een inkeer. En hij, tot zichzelf gekomen zijnde zeide: Ik zal opstaan; terug; terug overspeler, terug naar vader; schuld bekennen; och, misschien is er nog een plaatsje voor me. Dat is de rechte koers. Zo wordt dat hele woord, dat scherpe woord uit Jakobus 4, gedragen door de liefde, door de ontferming. God zou zo niet spreken als het Hem niet waarachtig ernst was. Kom terug.

Dat we Zijn stem dan mogen horen. En niet alleen horen, maar opnieuw, telkens opnieuw - het hele leven is eigenlijk altijd opnieuw beginnen, in de eerste klas en weer de eerste klas en nog eens de eerste klas - als een zondaar aan de Heere bekennen al onze ongerechtigheden en vertrouwen op het dierbare offer van de Heere Jezus Christus. Dan kan er geen kloof te breed zijn, geen muur te hoog, geen berg waar je niet overheen zou kunnen. Waar Hij Zijn Woord wil zegenen, en dat wil Hij, daar worden zelfs bergen vlak en zeeën droog. Hij maakt het in orde. Hij blijft terugkomen. Altijd weer. Totdat Hij Zijn bruid zonder vlek en zonder rimpel voorstelt aan de Vader. Dan is er niets meer verkeerd. Alles is goed. Dan komt het woord overspeelster ook niet meer voor, het wordt niet meer gehoord. Want daar zal God zijn alles en in allen.

AMEN